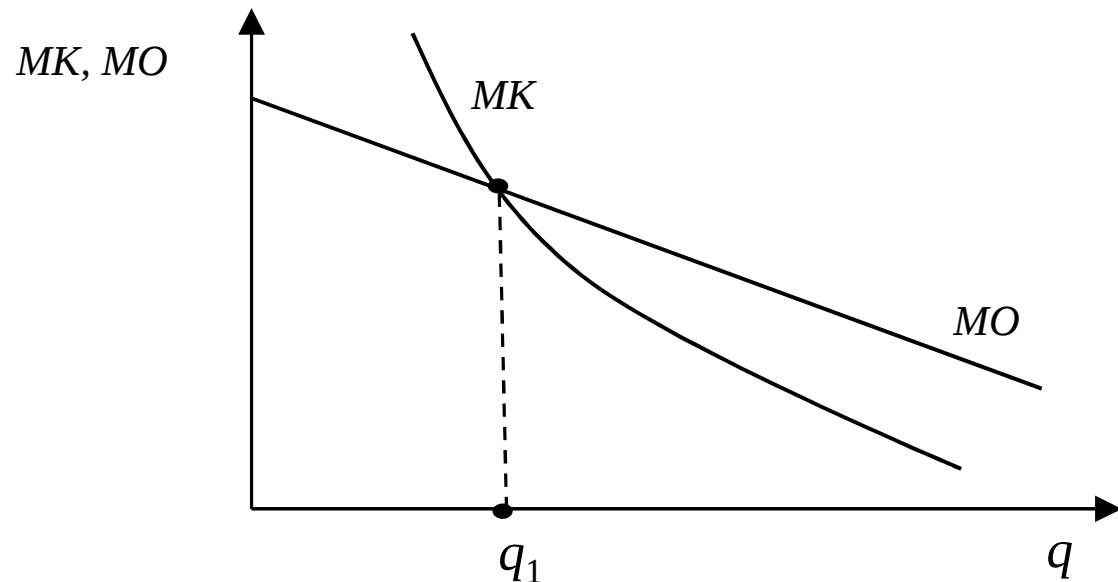

Vraag 11

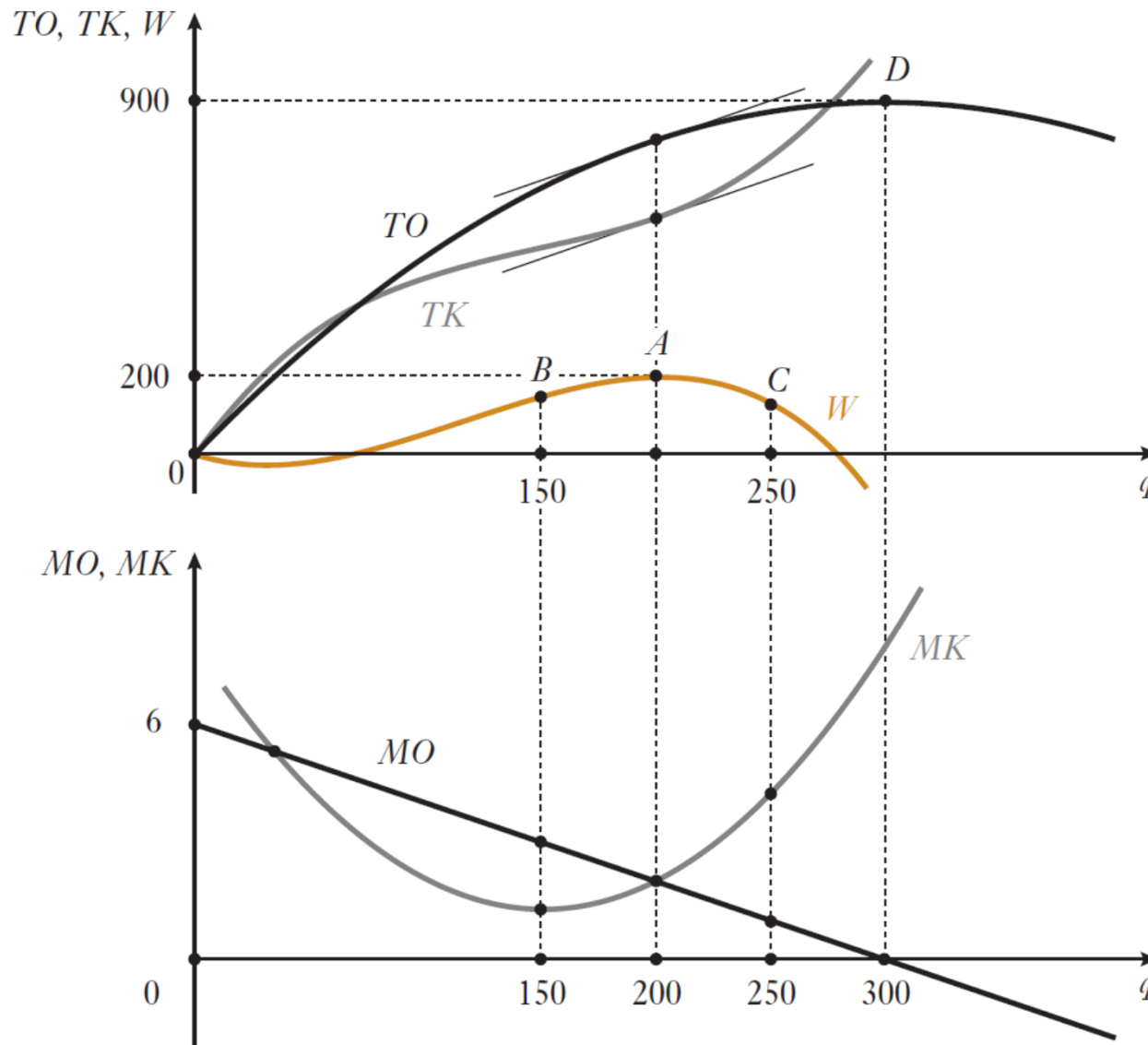

Beschouw bovenstaande figuur. De onderneming produceert een hoeveelheid q_1 . Beoordeel de volgende uitspraken:

- I. De onderneming zal haar winst zien toenemen indien ze meer zou produceren.
- II. De onderneming zal haar winst zien toenemen indien ze minder zou produceren.

- ☒ A. I is correct, II is correct.
- ☐ B. I is correct, II is foutief.
- ☐ C. I is foutief, II is correct.
- ☐ D. I is foutief, II is foutief.

Vraag 11

Vraag 6

Stelling 1: Sociale normen kunnen er toe bijdragen om problemen zoals het gevangenendilemma op te lossen, zeker wanneer de betrokken gemeenschap klein genoeg is om normovertreders te sanctioneren.

Stelling 2: Wanneer er nieuwe technologieën gevonden worden in een traditioneel systeem, zullen de sociale normen traag aangepast worden.

Stelling 3: Omdat het marktsysteem steunt op het basisprincipe van vrijwillige ruil, is in deze organisatievorm geen sprake van incentiefproblemen.

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

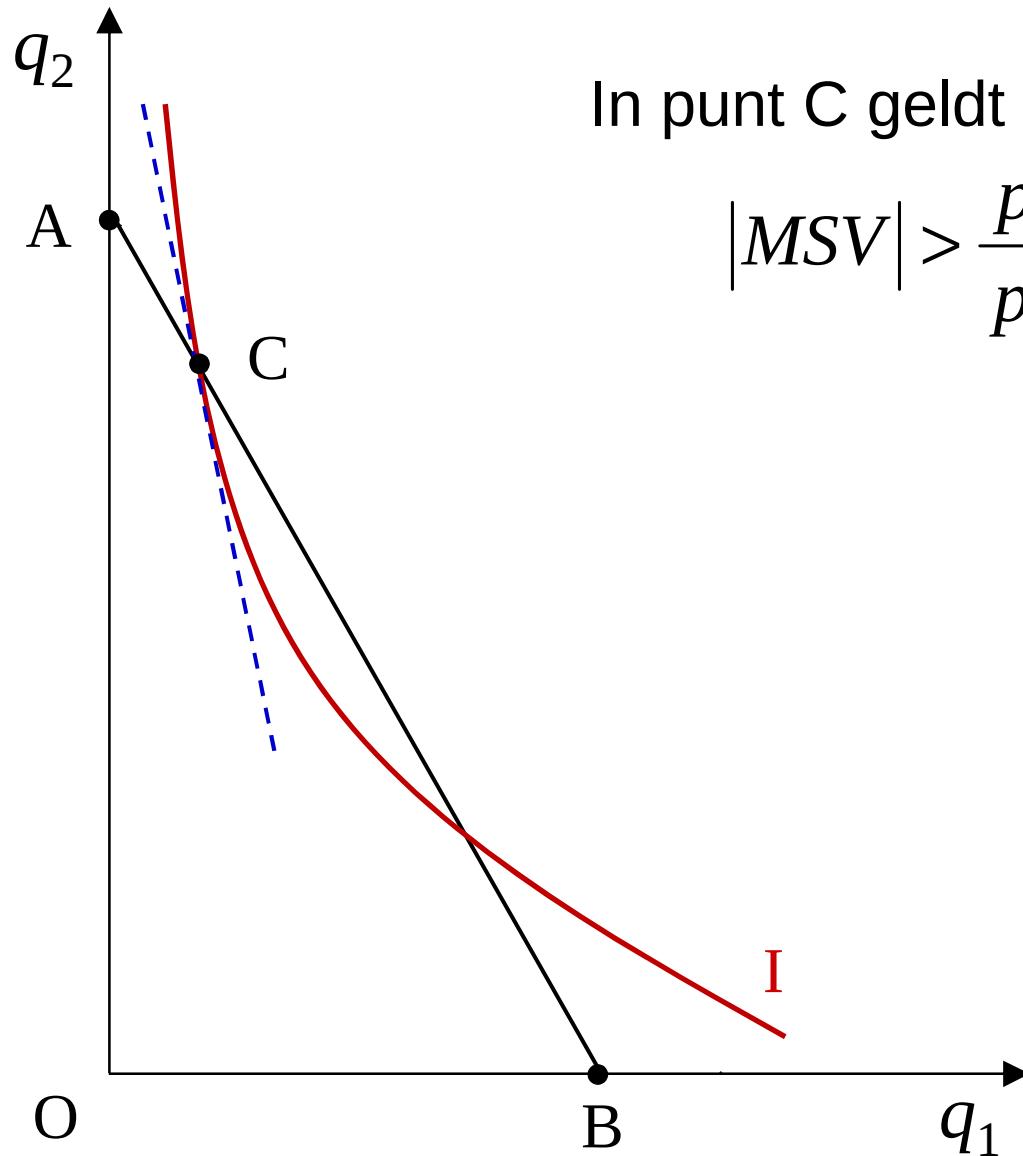
- ☒ A. Stelling 1, 2 en 3 zijn juist.
- ☐ B. Stelling 1 en 2 zijn fout en stelling 3 is juist.
- ☐ C. Stelling 1 en 2 zijn juist en stelling 3 is fout.
- ☐ D. Geen van bovenstaande antwoordalternatieven is juist.

Vraag 4

Veronderstel dat $\frac{p_1}{p_2}$ gelijk is aan 4 en dat de consument kiest voor een goederenbundel (q_1, q_2) op zijn budgetrechte waarbij geldt dat $MSV \left(= \frac{dq_2}{dq_1} \right) = -5$. Welke van onderstaande uitspraken is dan juist?

- A. In het diagram met q_2 op de verticale as en q_1 op de horizontale as is bij bovenstaande goederenbundel de raaklijn aan de indifferentiecurve vlakker dan de budgetrechte.
- ☒ B. De consument zou zijn nut kunnen vergroten door een aantal eenheden van goed 2 af te staan in ruil voor een extra eenheid van goed 1.
- C. Hetgeen de consument wil betalen voor een extra eenheid van goed 1 is kleiner dan hetgeen de consument moet betalen voor een extra eenheid van goed 1.
- D. Bovenstaande goederenbundel kan optimaal zijn voor de consument.

Vraag 4

In punt C geldt dat

$$|MSV| > \frac{p_1}{p_2}$$

Vraag 14

De voorkeuren van Jonas worden weergegeven door volgende nutsfunctie:

$U(q_b, q_c) = (q_b + 3)q_c$, waarbij q_b de geconsumeerde hoeveelheid broodjes en q_c de geconsumeerde hoeveelheid cola's voorstelt. Bij zijn optimale goederenbundel is $MSV(= \frac{dq_c}{dq_b}) = -2$. Verder is gegeven dat in het optimum de prijs van een broodje gelijk is aan 4 euro en dat Jonas 12 cola's zal consumeren. Bereken het inkomen van Jonas.

- ☒ A. 36
- ☐ B. 108
- ☐ C. 180
- ☐ D. Er zijn onvoldoende gegevens om dit te berekenen

Vraag 14

7

Gegeven:

$$U(q_b, q_c) = (q_b + 3)q_c \quad q_c = 12$$

$$MSV = \frac{dq_c}{dq_b} = -2 \quad p_b = 4$$

$$y = p_b q_b + p_c q_c = 4q_b + 12p_c$$

$$MSV = -\frac{p_b}{p_c} \Rightarrow -2 = -\frac{4}{p_c} \Rightarrow p_c = 2$$

$$MSV = -\frac{\frac{\partial U}{\partial q_b}}{\frac{\partial U}{\partial q_c}} \Rightarrow -2 = -\frac{q_c}{q_b + 3} \Rightarrow -2 = -\frac{12}{q_b + 3} \Rightarrow q_b = 3$$

$$\Rightarrow y = 4 \times 3 + 12 \times 2 = 36$$

Vraag 8

Er zijn maar twee landen in de wereld, Italië en Duitsland, die elk twee goederen produceren, namelijk pizza en braadworst. Die goederen worden geproduceerd met als enige productiefactor arbeid. Beschouw onderstaande tabel met de gemiddelde arbeidsproductiviteit (hoeveelheid productie per uur).

	Pizza	Braadworst
Duitsland	40	250
Italië	20	180

Stelling 1: Bij het ontstaan van ruilhandel zal de wereldmarktprijs niet lager zijn dan 7 braadworsten voor één pizza en niet hoger dan 9 braadworsten voor één pizza.

Stelling 2: Indien na het ontstaan van ruilhandel de wereldmarktprijs voor 1 pizza gelijk is aan 8 braadworsten, zal Italië 12,5% meer pizza's kunnen consumeren dan voorheen.

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

- A. Stelling 1 en 2 zijn juist
- B. Stelling 1 en 2 zijn fout
- C. Stelling 1 is juist en stelling 2 is fout
- ☒ D. Stelling 1 is fout en stelling 2 is juist

Vraag 8

9

Productie per uur

	Pizza	Braadworst
Duitsland	40	250
Italië	20	180

Aantal benodigde uren per eenheid

	Pizza	Braadworst
Duitsland	1/40	1/250
Italië	1/20	1/180

Prijsratio's bij autarkie:

$$\text{Duitsland: } p_{\text{pizza}}^{\text{Duitsland}} = \frac{1/40}{1/250} \text{ braadworst en} = 6,25 \text{ braadworst en}$$

$$\text{Italië: } p_{\text{pizza}}^{\text{Italië}} = \frac{1/20}{1/180} \text{ braadworsten} = 9 \text{ braadworsten}$$

Bij internationale handel zal Italië specialiseren in braadworst en Duitsland in pizza. De prijs van pizza zal gelegen zijn tussen 6,25 braadworsten en 9 braadworsten.

Wereldmarktprijs: 1 pizza geruild voor 8 braadworsten

Autarkie in Italië: 20 pizza's per uur

Specialisatie (in worst in Italië) + internationale handel:

180 worsten per uur / 8 braadworsten voor 1 pizza = 180/8 pizza's per uur

Stijging (als ratio) = $(180/8 - 160/8) / (160/8) = 1/8$ of 12,5%

Vraag 5

	Eigen prijselasticiteit van de vraag	Inkomenselasticiteit
Alcoholische dranken	-1.15	0.3
Vrijetijdsgoederen	-0.36	1.05
Publiek Transport	-0.9	?

Op basis van bovenstaande tabel kan met zekerheid het volgende besloten worden:

- A. Wanneer het inkomen daalt, zal het budgetaandeel van alcoholische dranken afnemen.
- B. Indien de inkomenselasticiteit van de vraag naar publiek transport negatief is, is publiek transport een Giffengoed.
- ☒ C. Een stijging in de prijs van vrijetijdsgoederen leidt tot een stijging van de totale ontvangsten in deze sector.
- D. Alcoholische dranken zijn luxegoederen.

Vraag 15

Beschouw een markt gekenmerkt door de volgende vraag- en aanbodfuncties:

$$q^V = 150 - p$$

$$q^A = -60 + 2p$$

De overheid legt een accijns op aan de producenten; hierdoor stijgt de marktprijs met 6 euro. Welke fractie van deze accijns wordt afgewenteld?

- ☒ A. 2/3
- ☐ B. 3/4
- ☐ C. 1/3
- ☐ D. 1/4

Vraag 15

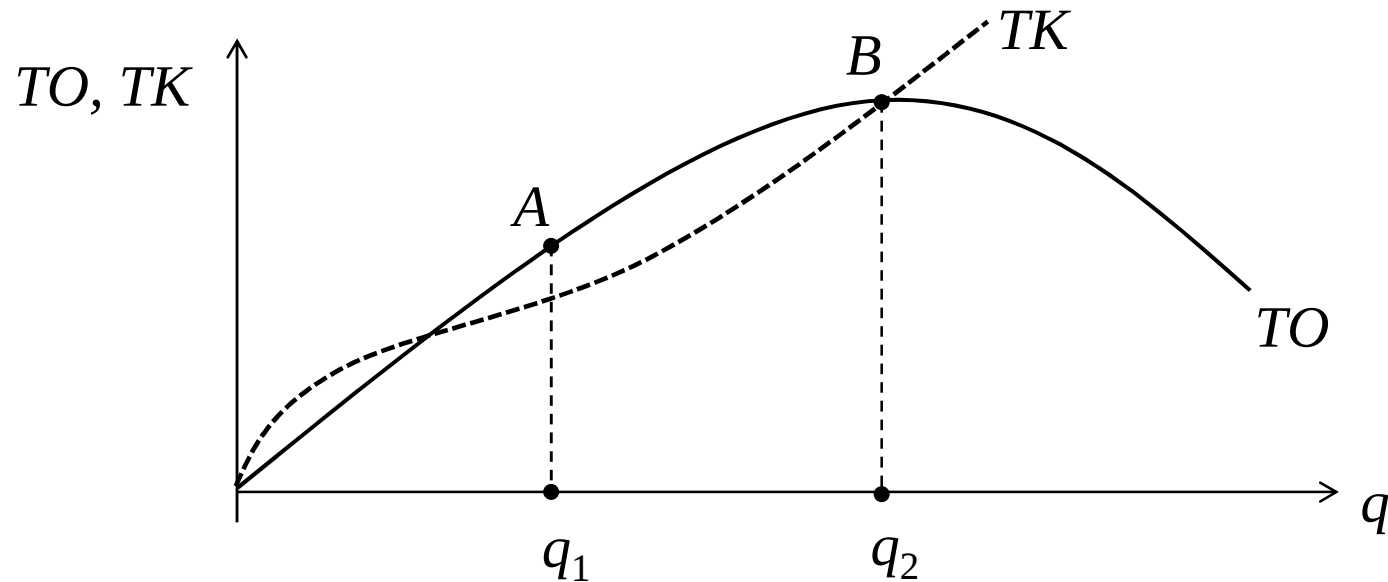
$$\left. \begin{array}{l} q^V = 150 - p \\ q^A = -60 + 2p \end{array} \right\} \Rightarrow p^* = 70 \text{ en } q^* = 80$$

De overheid legt een accijns op aan de producenten;
hierdoor stijgt de marktprijs met 6 euro
→ nieuwe $p^* = 76$

$$\left. \begin{array}{l} q^V = 150 - p \\ q^A = -60 + 2(p - t) \end{array} \right\} \Rightarrow 210 = 3p - 2t \left\{ \begin{array}{l} \Rightarrow 210 = 228 - 2t \Rightarrow t = 9 \\ p = 76 \end{array} \right.$$

$t = 9$ euro en de marktprijs (=consumentenprijs)
stijgt met 6 euro → afwenteling = 2/3

Vraag 2

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

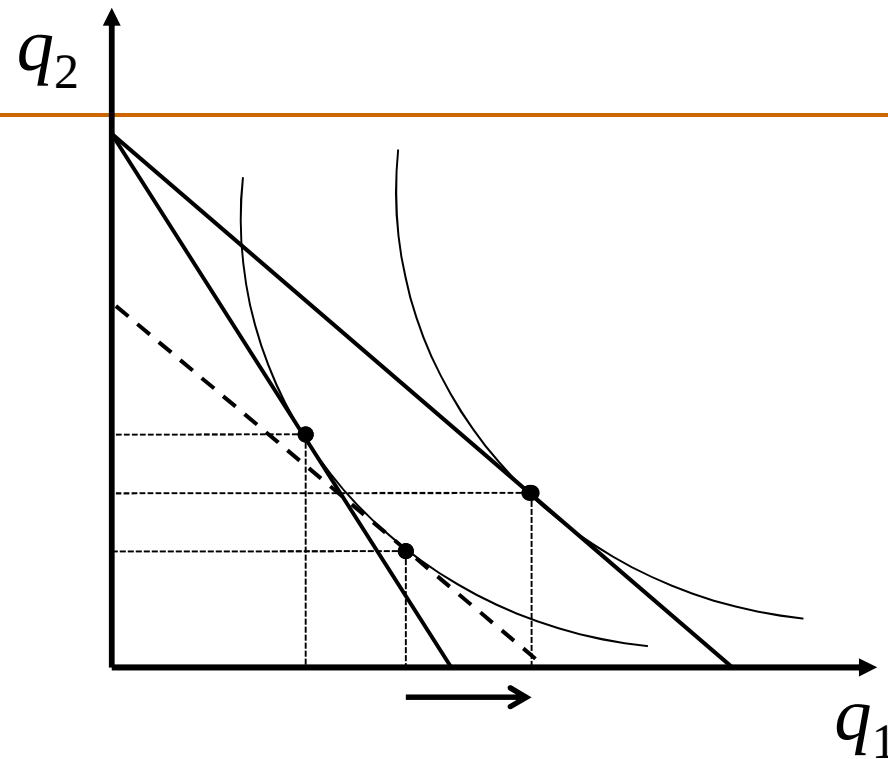
- A. In punt B zal de winst maximaal zijn.
- B. De omzetmaximaliserende output zal kleiner zijn dan q_2 .
- ☒ C. De marginale ontvangsten in punt A zijn groter dan de marginale ontvangsten in punt B.
- D. De gemiddelde ontvangsten zijn maximaal in punt B.

Vraag + antwoord

Vanaf 1 oktober 2013 krijgen scholen nu ook een subsidie voor het organiseren van korte kinderopvang op school. De subsidie bedraagt 15€ per dag.

Bekijk de markt van kinderopvang met de verhandelde hoeveelheid uitgedrukt in aantal dagen kinderopvang. Het effect van de subsidie op de verhandelde hoeveelheid is groter naarmate in het oorspronkelijk evenwicht

- A. $|\varepsilon_p^V|$ groter en ε_p^A groter is.
- B. $|\varepsilon_p^V|$ groter en ε_p^A kleiner is.
- C. $|\varepsilon_p^V|$ kleiner en ε_p^A kleiner is.
- D. $|\varepsilon_p^V|$ kleiner en ε_p^A groter is.

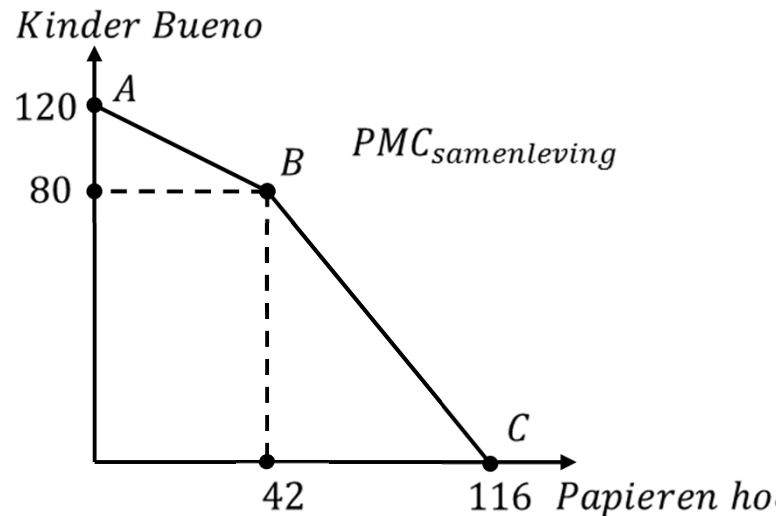

Beschouw bovenstaande grafiek: welke uitspraak is juist?

- A. Bovenstaande grafiek toont aan dat goed 1 en goed 2 complementen zijn.
- B. De pijl aan de horizontale as weerspiegelt het substitutie-effect voor goed 1.
- C. Bovenstaande grafiek toont aan dat goed 1 een Giffengoed is.
- ☒ D. Het prijseffect voor goed 1 is groter dan het substitutie-effect voor goed 1.

Vraag + antwoord

Beschouw onderstaande productiemogelijkheidscurve van de samenleving die bestaat uit 2 spelers: Romelu en Kevin. We weten dat Romelu een comparatief voordeel heeft in het maken van Kinder Bueno en Kevin in het maken van papieren hoedjes.

Welke uitspraak is **fout**?

- A. Als we van punt B naar punt C gaan, lezen we hoeveel extra papieren hoedjes de 2 spelers kunnen produceren als ze nog meer productiefactoren heralloceren naar papieren hoedjes.
- B. De helling van het lijnstuk AB wordt bepaald door de helling van de productiemogelijkheidscurve van Kevin.
- C. Romelu kan maximaal 80 Kinder Bueno maken terwijl Kevin slechts maximaal 74 papieren hoedjes kan maken.**
- D. Een 3^e speler, Kristof, komt erbij. Kristof is een exacte kopie van Romelu. In het nieuwe punt van specialisatie zullen er 160 Kinder Bueno's gemaakt worden.

Veronderstel steeds een normaal verloop van vraag en aanbod, tenzij anders vermeld. Welke bewering is **fout**?

- A. Een gelijktijdige stijging van de vraag naar het goed en een daling van het aanbod heeft tot gevolg dat de prijs met zekerheid verhoogt en de verhandelde hoeveelheid met zekerheid afneemt.
- B. Veronderstel dat het aanbod perfect prijselastisch is. In dat geval zal een stijging van de vraag naar het goed een toename van de verhandelde hoeveelheid tot gevolg hebben bij een constante prijs.
- C. De prijs van koffie stijgt. Een mogelijk gevolg van deze prijsstijging is een stijging van de prijs van thee.
- D. Als de prijs van een goed toeneemt en de totale ontvangsten voor dat goed stijgen, dan is de vraag naar dat goed prijsinelastisch.

Vraag + antwoord

Filip en Laurent zijn 2 speelvogels. Op Halloweenavond gaan ze dan van deur tot deur om mensen allerlei lekkers af te snoepen. Ze kunnen ze doen verschieten of het heel lief vragen. Hoeveel snoepgoed ze krijgen per deur werd in onderstaande matrix gegoten. Het linker cijfer wijst op de hoeveelheid snoep die Laurent krijgt, het rechter cijfer de hoeveelheid snoep van Filip.

		Filip	
		Verschieten	Lief vragen
Laurent	Verschieten	(4,A)	(6,3)
	Lief vragen	(5,7)	(B,8)

Welke uitspraak is zeker juist?

- A. Als $B > 4$, dan is "Lief vragen" voor Laurent een dominante strategie.
- ☒ B. Als $A < 3$, dan heeft dit spel voor elke waarde van B zeker 1 Nash evenwicht.
- C. De situatie waar zowel Laurent als Filip kiezen om te verschieten, kan afhankelijk van een waarde van A een Nash evenwicht zijn.
- D. Als Filip er voor kiest om het lief te vragen, dan zal Laurent het ook lief vragen.

Vraag + antwoord

De marktvraag en het marktaanbod zijn oorspronkelijk gegeven door:

$$q^V = 500 - 2p \quad \text{en} \quad q^A = -100 + p$$

Welke uitspraak is juist?

- A. Een minimumprijs van 250 euro per eenheid leidt tot een vraagoverschot van 150 eenheden.
- B. Een maximumprijs van 300 euro per eenheid doet de evenwichtshoeveelheid stijgen tot 200 eenheden.
- ☒ C. Een belasting op de productie van 60 euro per eenheid doet de consumentenprijs stijgen met 20 euro en de evenwichtshoeveelheid afnemen met 40 eenheden.
- D. Een belasting op de productie van 60 euro per eenheid doet de producentenprijs dalen met 60 euro.

Vraag + antwoord

Wat is een normatieve uitspraak?

- A. Het totale bedrag van uw energiefactuur is afhankelijk van de regio waar u woont en van uw verbruik. (uit De Standaard 15/10/2013)
- B. Eén pintje per dag vindt de Unie van de Belgische brouwers wel heel matig. (uit De Standaard 16/10/2013)
- C.** De regering moet meer ambitie tonen om de loonkostenhandicap voor alle ondernemingen weg te werken. (uit Het Nieuwsblad 08/10/2013)
- D. Jaarlijks worden er in heel België tientallen, zo niet honderden, studentendopen georganiseerd. De meeste verlopen zonder problemen. (uit De Standaard 15/10/2013)